

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2021/6
KARAR NO : 2021/73
KARAR TR : 01/03/2021

ÖZET: 2634 sayılı Kanun'un 33. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davanın, DAR YARGI YER NDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Ö.Otelcilik Tur. n . Akary. San. ve Tic. Ltd. ti.
Vekili : Av. S.G.
Davalı : T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Vekili : Av. G.B.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İletmeler Genel Müdürlüğü Kontrolörler Kurulu Başkanlığına, davacı şirkete ait C. Resort Otel isimli tesiste yapılan denetim sonucunda düzenlenen 26/04/2019 tarih ve 201912051 sayılı denetim raporunda, tesisin uygulama kapasitesinin belge kapasitesinden farklı olduğu tespit edilmesi nedeniyle, Genel Müdürlüğün 24/05/2019 tarih ve 201916456 sayılı Oluru ile tesise ait turizm işletmesi belgesinin uygulama kapasitesiyle yeniden düzenlenmesine karar verildiği, belgenin düzenlenebilmesi için gerekli olan harç ve ücretin yatırılarak makbuz asıllarının 30 gün içerisinde gönderilmesinin istendiği, söz konusu yazının 30/05/2019 tarihinde tebliğ edilmiş olmasına ve verilen sürenin dolmasına rağmen bahse konu evrakın gönderilmediğinin belirlendiği açıklanarak, istenilen bilgi ve belgelerin gönderilmemesi nedeniyle davacı adına 28/08/2019 tarih ve 71490862-KKB[15683]-201929231 sayılı İdari Yaptırım Karar Tutanağı düzenlenerek, 2634 sayılı Turizm Tevlik Kanunu'nun 33. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca davacıya 8.500 TL idari para cezası verilmiş, uygulamadaki kapasitesi üzerinden yeni turizm işletmesi belgesinin düzenlenebilmesi için gerekli olan harç ve ücretin (yükümlülüklerin) yatırılarak 30 gün içerisinde gönderilmesi, aksi takdirde 2634 sayılı Kanun uyarınca tesise ait turizm işletmesi belgesinin iptal edileceği bildirilmiştir ;

2. Söz konusu yazının 01/09/2019 tarihinde tebliğ edildiği ve verilen sürenin dolmuş olmasına rağmen yükümlülüklerin yerine getirilmediği belirtilerek, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İletmeler Genel Müdürlüğü'nün 09/10/2019 tarih ve 201933496 sayılı kararı ile tesise ait turizm işletme belgesinin 2634 sayılı Kanun'un 34. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca iptaline karar verilmiştir.

3. Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYU MAZLIK MAHKEMESİNİN KARAR VURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

4. **Samsun 1. Sulh Ceza Hâkimli i 02/10/2020 tarihli ve D. .2020/1396 sayılı kararı** ile, itiraz eden vekili her ne kadar idari para cezasının iptaline karar verilmesini talep etmi ise de, turizm i letmesi belgesinin de iptal edildi i ve bu idari i lemin iptali talebi ile itiraz eden vekili tarafınca Samsun 3. dare Mahkemesine dava açıldı ı ve 2020/24 esas sayılı dosyasında halen derdest durumda bulundu u açıklanarak, 5326 sayılı Kabahatler Kanun'un 27/8. maddesinde yer alan düzenleme kar ısında, ba vurunun çözümünün idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle ba vurunun görev yönünden reddine karar vermi , verilen karar itiraz edilmeden kesinle mi tir.

5. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

6. **Samsun 2. dare Mahkemesi 09/12/2020 tarihli ve E.2020/976 sayılı kararı** ile, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 2634 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i, bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesinde belirtildi i üzere, idarî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınaca ından, idari para cezasına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna ula ıldı ı, öte yandan turizm i letme belgesinin iptaline dair i lem ile davaya konu idari yaptırımın aynı i lem kapsamında olmadığı nın anla ıldı ı belirtilerek, 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyu mazlık Mahkemesi'ne ba vurulmasına ve i in incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesi'nin karar vermesine de in ertelenmesine karar vermi tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

7. 2634 sayılı Kanun'un “*Amaç*” ba lı ı altında düzenlenen 1. maddesi öyledir:

“Bu Kanunun amacı; turizm sektörünü düzenleyecek, geli tirecek, dinamik bir yapı ve i leyi e kavu turacak tertip ve tedbirlerin alınmasını sa lamaktır.”;

8. “*Kapsam*” ba lıklı 2. maddesi öyledir:

“Bu Kanun turizm hizmeti ile bu hizmetin gere i kültür ve turizm koruma ve geli im bölgeleri ve turizm merkezlerinin tespiti ile geli tirilmelerine, turizm yatırım ve i letmelerinin te vik edilmesine, düzenlenmesine ve denetlenmesine ili kin hükümleri kapsar.”;

9. “*Cezalar*” ba lıklı 31. maddesi öyledir:

“ (De i ik: 23/1/2008-5728/380 md.)

a) Bu Kanuna ve bu Kanunun uygulanmasına ili kin yönetmeliklerde gösterilen ko ullara uymayan belgeli yatırım, i letme ve deniz turizmi araçlarının belge sahiplerine,

di er mevzuattaki ceza hükümleri saklı kalmak kaydıyla, a a idaki maddelerde belirtilen cezalar uygulanır.

b) 33 üncü maddedeki para cezaları, denetleme elemanları tarafından tayin edilir."

10. "Uyarma cezası" ba lıklı 32. maddesi öyledir:

" (De i ik:23/5/2019-7175/7 md.)

Belge sahibine, a a ıda belirtilen durumlarda Bakanlıkça uyarma cezası verilir:

a) Turizm yatırım ve i letmelerinin idare ve i letmelerinde kusur, aksaklık ve eksikliklerin tespiti.

b) Tesisin isim de i ikli ine ili kin ba vuruda bulunulmaması.

c) Tesis tür ve sınıfının yazı, reklam, afi , bro ür ve benzeri araçlarla tüketiciye yanıltıcı ekilde tanıtılması.

Birinci fıkranın (a) veya (b) bentlerinde belirtilen durumlarda, uyarma cezasıyla birlikte eksikli in niteli i ve tesisin bulundu u bölge dikkate alınarak eksikli in giderilmesi için altı ayı geçmemek üzere süre verilir.

Bu Kanuna göre verilecek uyarma cezaları kesindir."

11. "Para cezaları" ba lıklı 33. maddesi öyledir:

" (De i ik:23/5/2019-7175/8 md.)

Belge sahibine, a a ıda belirtilen durumlarda ve miktarlarda idari para cezası uygulanır:

(.....)

c) Bakanlıkça istenilen bilgi ve belgelerin verilen süre içerisinde gönderilmemesi veya eksik gönderilmesi veya yanıltıcı bilgi veya belge verilmesi hallerinde sekiz bin be yüz Türk lirası idari para cezası.

(.....)

Turizm i letmesi belgesi olmaksızın faaliyette bulunan deniz turizmi araçları i letmecileri ile izinsiz olarak turizm amaçlı sportif faaliyette bulunan turizm i letmecilerine Bakanlıkça on bin Türk lirası idari para cezası verilir.

Birinci fıkranın (i) bendi hariç, bu maddede belirtilen idari para cezaları her takvim yılı ba ndan geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden de erleme oranında artırılarak uygulanır. Bu suretle idari para cezasının hesabında bir Türk lirasının küsuru dikkate alınmaz.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları, tebli inden itibaren bir ay içinde ödenir.";

12. “Belge iptali” başlıklı 34. maddesi öyledir:

“ (Değişiklik:23/5/2019-7175/9 md.)

Turizm yatırım veya işletmesi belgesi, aşağıdaki durumlarda Bakanlıkça iptal edilir:

(.....)

d) Tür, sınıf veya kapasite değişikliği nedeniyle tesisin turizm yatırım veya turizm işletmesi belgesinin yeniden düzenlenmesinin uygun görülmesi durumunda, belge düzenlenmesi için 33 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi hükmü uygulanmasına rağmen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi.

(.....)

Turizm yatırım belgesinde belirtilen işletmeye açılma süresi sona ermeden süre uzatımı veya turizm işletmesi belgesi düzenlenmesine ilişkin başvuruda bulunulmaması halinde turizm yatırım belgesi iptal edilmiş sayılır.”

13. Öte yandan, 30/03/2005 tarih ve 25772 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 01/06/2005 tarihinde yürürlüğe giren 30/03/2005 tarih ve 5326 sayılı Kanun’un 06/12/2006 tarih ve 5560 sayılı Kanun’un 31. maddesiyle değişik 3. maddesi öyledir:

“ (1) Bu Kanunun;

a) idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır.”

14. Aynı Kanun’un 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fıkrada ise; idari yaptırım kararının verildiği ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu ilemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülecek kurala bağlanması, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu’ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bazı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

15. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu’nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak; idari yaptırım kararının verildiği ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu ilemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülecek anlamaktadır.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk inceleme

16. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/03/2021 tarihli toplantısında, dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari para cezasına karar verilen Uyu mazlık Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre idari para cezasının iptali için idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle birlikte Uyu mazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyu mazlık Mahkemesinin esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın incelenmesi

17. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇETİÇ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görülmüş olduğu anlaşıldığından:

18. Dava, 2634 sayılı Kanun'un 33. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

19. 2634 sayılı Kanun'da idari para cezasına karar verilen kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

20. Yukarıda izah edilen düzenlemeler uyarınca Uyu mazlık Mahkemesi, idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyu mazlıklarının çözümünde, idari para cezasına ilişkin kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmı, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmemiştir.

21. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müstesna hakkı doğurmayacağı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmişi de etkili olacaktır, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

22. Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekecektir; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, devletin yürürlükte girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyecektir.

23. Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

24. İncelenen uyu mazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2634 sayılı Kanun'da da bu para

cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i, ancak; idari para cezasına konu i lem kapsamında aynı ki i ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren *turizm i letme belgesinin iptaline ili kin kararın, Kanun'un 33. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca verilen idari para cezası artına ba lı olması* kararının da verildi i ve idari yargı yerinde dava konusu edildi i anla ıldı ndan; idari para cezasına ili kin kararın hukuka aykırılı ı iddiasının da, idari yargı yerinde görülece i ku kusuzdur.

25. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesi ve aynı Kanununun 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkraya hükmü bir arada de erlendirildi inde, 2634 sayılı Kanun'un 33. maddesinin birinci fıkrası (c) bendi uyarınca verilen idari para cezasına kar ı açılacak davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır.

26. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Samsun 2. dare Mahkemesince yapılan 09/12/2020 tarihli ve E.2020/976 sayılı ba vurunun reddi gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde DAR YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Samsun 2. dare Mahkemesince yapılan 09/12/2020 tarihli ve E.2020/976 sayılı BA VURUNUN REDD NE,

01/03/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN